

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم تحقیقات و فناوری



۱۳۵۰

گروه شیمی

پایان نامه:

کارشناسی ارشد رشته شیمی (گرایش آلی)

عنوان:

سنتز مشتقات ۲-بنزیلیدین-۸،۸-دی متیل-(۵-آریل)-۹،۸-دی هیدرو-  
۲H-تیازولو [۳-b, ۲, ۳] کینازولین-۶،۳(۵H)-دی آن

استاد راهنما:

پروفسور ناصر فروغی فر

استاد مشاور:

دکتر اکبر مبینی خالدی

پژوهشگر:

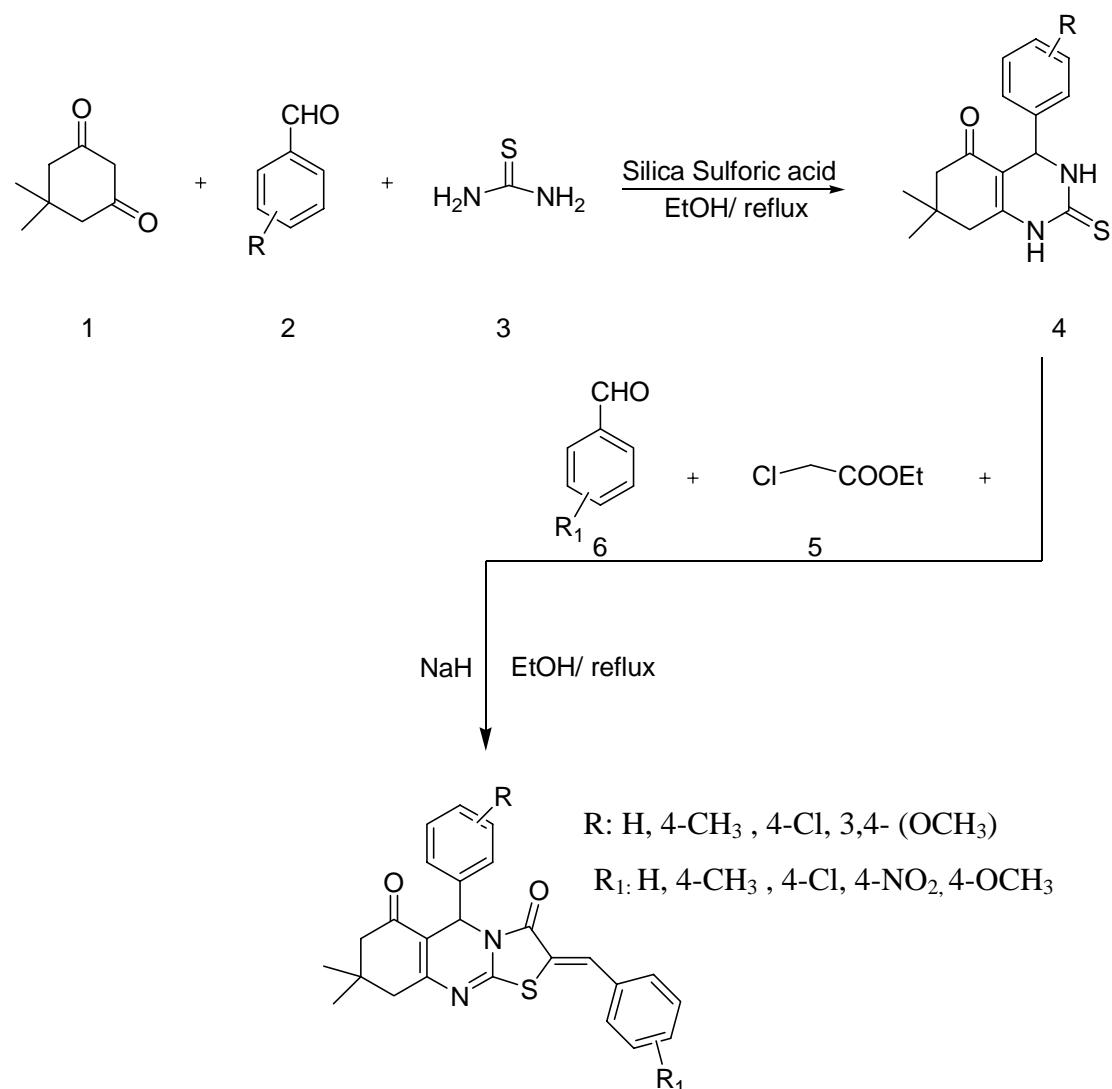
فاطمه رحیمی

مهر ماه ۱۳۸۸

چکیده:

مشتقات اکتاھیدروکینازولین (۴) از طریق واکنش حلقه زایی بیجینلی ۵، ۵-دی متیل - ۱، ۳-سیکلوھگزادیان (۱)، بنزاڈھیدهای آروماتیک (۲) و تیواوره (۳) با راندمان (۷۰-۸۵٪) تهیه شدند؛ سپس مشتقات تیازولیدینی (۷) با استفاده از مشتقات اکتاھیدروکینازولین (۴)، اتیل کلرواستات (۵)، آلدھیدهای آروماتیک (۶) و سدیم هیدرید به عنوان قلیا در حلال اتانول تحت شرایط رفلاکس به صورت تک مرحله‌ای، سنتز شدند.

ترکیبات تهیه شده با استفاده از روش‌های طیف سنجی  $^1\text{H-NMR}$ ,  $^{13}\text{C-NMR}$ , IR و آنالیز عنصری شناسایی شدند.



عنوان ..... صفحه

### فصل اول: مقدمه و تئوری

۱	۱	۱-۱) هتروسیکل‌ها
۱	۱	۱-۱-۱) اهمیت و تاریخچه
۱	۱	۱-۱-۲) اهمیت ترکیبات هتروسیکل طبیعی در زندگی
۵	۳	۱-۱-۳) اهمیت ترکیبات هتروسیکل سنتزی در زندگی
۸	۴	۱-۱-۴) پیریمیدین‌ها
۹	۵	۱-۱-۵) کاربرد پیریمیدین‌ها
۱۰	۶	۱-۱-۶) سنتز پیریمیدین‌ها
۱۲	۷	۱-۱-۷) کینازولین‌ها
۱۲	۸	۱-۱-۸) ساختار و واکنش پذیری کینازولین‌ها
۱۳	۹	۱-۱-۹) تیازولیدین‌ها و خواص شیمیایی آن‌ها
۱۴	۱۰	۱-۱-۱۰) خواص دارویی و بیولوژیکی تیازولیدین‌ها
۱۵	۱۱	۱-۱-۱۱) روش‌های سنتز حلقه تیازولیدین-۴-آن
۱۷	۱۲	۱-۱-۱۲) واکنش‌های حلقه تیازولیدین-۴-آن
۲۲	۱۳	۱-۱-۱۳) واکنش‌های چندجزئی

### فصل دوم: بخش تجربی

۲۵	۲۵	دستگاه‌های اندازه‌گیری نقطه ذوب و طیف سنجی
۲۵	۲۱	۲-۱) مواد اولیه

۲۵ ..... ۱-۱-۱) دی متیل - ۳- سیکلو هگزا دی اُن (دی مدن)	۲۵
۲۵ ..... ۱-۱-۲) تیواؤره	۲۵
۲۵ ..... ۱-۱-۳) اتیل کلرواستات	۲۵
۲۶ ..... ۱-۱-۴) سدیم هیدرید	۲۶
۲۶ ..... ۱-۱-۵) آلدھیدهای آروماتیک	۲۶
۲۶ ..... ۱-۱-۶) سیلیکا سولفوریک اسید	۲۶
۲۷ ..... ۲-۲) روش کلی سنتز ترکیبات کینازولین اولیه	۲۷
۲۸ ..... ۲-۳) مشخصات ترکیبات کینازولین اولیه	۲۸
۲۸ ..... ۲-۳-۱) ۴- کلروفنیل)- ۷، ۷- دی متیل - ۵- اکسو- ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷- اکتاھید	۲۸
۲۸ ..... ۲-۳-۲) ۴- فنیل - ۷، ۷- دی متیل - ۵- اکسو- ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷- اکتاھیدروکینا	۲۹
۲۹ ..... ۲-۳-۴) تهیه مشتقات ۲- بنزیلیدن- ۸، ۸- دی متیل - (۵- آریل)- ۸، ۹ - دی هیدرو- ۲H	۲۹
۳۰ ..... ۲-۴) تیازولو [۲، ۳- b] کینازولین- ۳، ۶ (۵H، ۷H)- دی اُن	۳۰
۳۲ ..... ۲-۵) مشخصات ترکیبات سنتزی جدید	۳۲
۳۲ ..... ۲-۵-۱) ۲- بنزیلیدن- ۸، ۸- دی متیل- ۵- فنیل - ۲H - دی هیدرو- ۲H، [۳- b]	۳۲
۳۳ ..... ۲-۵-۲) ۲-۵-۲) ۲- دی متیل - ۲ - ( ۴- نیتروبنزیلیدن)- ۵- فنیل - ۸، ۸- دی هیدرو- ۲H	۳۳
۳۴ ..... ۲-۵-۳) تیازولو [۲، ۳- b] کینازولین- ۳، ۶ (۵H، ۷H)- دی اُن	۳۴
۳۴ ..... ۲-۵-۴) ۲- دی متیل - ۲ - ( ۴- متیل بنزیلیدن)- ۵- فنیل - ۸، ۸- دی هیدرو- ۲H	۳۴

- ٣٥ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧c)
- ٤-٥-٤ (٢) ٢-بنزیلیدن-٨، ٨-دی‌متیل-٥-پاراتولیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H-تیازولو
- ٣٦ ..... [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧d)
- ٥-٤-٢ (٢) ٨-دی‌متیل-٢-متبیل بنزیلیدن)-٥-پاراتولیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H
- ٣٧ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧e)
- ٦-٤-٢ (٢) ٨-دی‌متیل-٥-پاراتولیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H
- ٣٨ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧f)
- ٧-٤-٢ (٢) ٨، ٨-دی‌متیل-٢-نیتروبنزیلیدن)-٥-پاراتولیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H
- ٣٩ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧g)
- ٨-٤-٢ (٢) ٨-بنزیلیدن-٥-(٤-کلروفنیل)-٨، ٨-دی‌متیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H-تیازولو
- ٤١ ..... [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧h)
- ٩-٤-٢ (٢) ٨-دی‌متیل-٢-متبیل بنزیلیدن)-٨، ٩-دی‌هیدرو-
- ٤٢ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧i)
- ١٠-٥-٢ (٢) ٨-دی‌متیل-٥-(٣، ٤-دی‌متوكسی فنیل)-٨، ٨-دی‌متیل-٨، ٩-دی‌هیدرو-٢H-تیازولو
- ٤٣ ..... [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧j)
- ١١-٥-٤ (٢) ٨-دی‌متوكسی فنیل)-٨، ٨-دی‌متیل-٨، ٩-دی-
- ٤٤ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧k)
- ١٢-٥-٤ (٢) ٨، ٨-دی‌متوكسی فنیل)-٢-٤-دی‌متوكسی بنزیلیدن)-٨، ٨-دی‌متیل-
- ٤٥ ..... تیازولو [٢، ٣-*b*] کینازولین-٣، ٦ (٥H، ٧H)-دی‌آن (٧l)

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

۴۷ .....	۱-۳) نتایج طیفهای IR و NMR
۳-۱-۱ ۳-b) ۲-بنزیلیدن-، ۸، ۸-دی متیل-۵-فنیل-، ۹-دی هیدرو-۲H- تیازولو [۳-۱-۱	
۴۷ .....	[۲، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷a)
۳-۱-۲ ۳-۱-۲) ۸، ۸-دی متیل-۲-(۴-نیتروبنزیلیدن)-۵-فنیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H-	
۴۸ .....	کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷b)
۳-۱-۳ ۳-۱-۳) ۸، ۸-دی متیل-۲-(۴-متیل بنزیلیدن)-۵-فنیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H-	
۴۹ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷c)
۳-۱-۴ ۳-۱-۴) ۸، ۸-دی متیل-۵-پاراتولیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H- تیازولو [۳-۱-۴	
۵۱ .....	کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷d)
۳-۱-۵ ۳-۱-۵) ۸، ۸-دی متیل-۲-(۴-متیل بنزیلیدن)-۵-پاراتولیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H-	
۵۳ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷e)
۳-۱-۶ ۳-۱-۶) ۸، ۸-دی متیل-۵-پاراتولیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H- (۴-کلرو بنزیلیدن)-	
۵۴ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷f)
۳-۱-۷ ۳-۱-۷) ۸، ۸-دی متیل-۲-(۴-نیتروبنزیلیدن)-۵-پاراتولیل-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H-	
۵۶ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷g)
۳-۱-۸ ۳-۱-۸) ۸، ۸-دی متیل-۵-(۴-کلروفنیل)-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H- (۴-بنزیلیدن)-	
۵۸ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷h)
۳-۱-۹ ۳-۱-۹) ۸، ۸-دی متیل-۲-(۴-متیل بنزیلیدن)-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H- (۴-کلروفنیل)-	
۶۰ .....	تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷i)
۳-۱-۱۰ ۳-۱-۱۰) ۸، ۸-دی متیل-۵-(۴-دی متوكسی فنیل)-، ۸، ۹-دی هیدرو-۲H- تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷j)	
۶۱ .....	هیدرو-۲H- تیازولو [۲، ۳-b] کینازولین-، ۳، ۶ (۵H، ۷H)-دی اُن (۷j)

-۱۱ (۳-۴) - کلرو بنزیلیدن -۵ (۳، ۴- دی متوكسی فنیل) -۸، ۸- دی متیل -۹، ۹- دی هیدرو -۲H - تیازولو [۳-b] کینازولین -۳، ۶ (۵H، ۷H) - دی اُن (۷k) ..... ۶۳
-۱۲ (۲-۴-۵) - دی متوكسی فنیل) -۲ - (۴- متوكسی بنزیلیدن) -۸، ۸- دی متیل -۵ (۳، ۴- دی هیدرو -۲H - تیازولو [۳-b] کینازولین -۳، ۶ (۵H، ۷H) - دی اُن (۷l) ..... ۶۴

#### فصل چهارم : طیفها

۶۷ ..... طیف FT-IR ترکیب (۴a)
۶۸ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۴a)
۶۹ ..... طیف FT-IR ترکیب (۴b)
۷۰ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۴b)
۷۱ ..... طیف FT-IR ترکیب (۷a)
۷۲ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۷a)
۷۳ ..... طیف FT-IR ترکیب (۷b)
۷۴ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۷b)
۷۶ ..... طیف FT-IR ترکیب (۷c)
۷۷ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۷c)
۷۸ ..... طیف FT-IR ترکیب (۷d)
۷۹ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۷d)
۸۱ ..... طیف $^{13}\text{C-NMR}$ ترکیب (۷d)
۸۲ ..... طیف FT-IR ترکیب (۷e)
۸۳ ..... طیف $^1\text{H-NMR}$ ترکیب (۷e)
۸۵ ..... طیف $^{13}\text{C-NMR}$ ترکیب (۷e)

٨٦ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧f)
٨٧ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧f)
٨٩ .....	طيف <b><sup>13</sup>C-NMR</b> تركيب (٧f)
٩٠ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧g)
٩١ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧g)
٩٢ .....	طيف <b><sup>13</sup>C-NMR</b> تركيب (٧g)
٩٣ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧h)
٩٤ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧h)
٩٦ .....	طيف <b><sup>13</sup>C-NMR</b> تركيب (٧h)
٩٧ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧i)
٩٨ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧i)
٩٩ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧j)
١٠٠ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧j)
١٠١ .....	طيف <b><sup>13</sup>C-NMR</b> تركيب (٧j)
١٠٢ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧k)
١٠٣ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧k)
١٠٥ .....	طيف <b><sup>13</sup>C-NMR</b> تركيب (٧k)
١٠٦ .....	طيف <b>FT-IR</b> تركيب (٧l)
١٠٧ .....	طيف <b><sup>1</sup>H-NMR</b> تركيب (٧l)
١٠٩ .....	منابع

### ۱-۱) هتروسیکل‌ها

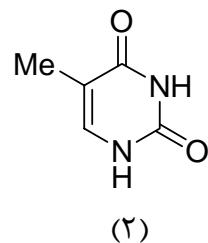
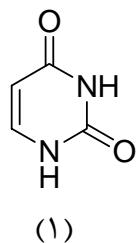
#### ۱-۱-۱) اهمیت و تاریخچه: [۱-۵]

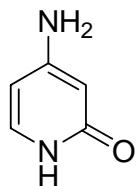
ترکیبات حلقوی شامل اتم‌های کربن که یک یا تعداد بیشتری از اتم‌های کربن حلقه با عناصر دیگری جایگزین شوند، هتروسیکل نامیده می‌شوند. متداولترین عناصری که در ساختار هتروسیکل‌ها دارند اکسیژن، گوگرد و نیتروژن می‌باشند. هتروسیکل‌ها طبقه وسیعی از ترکیبات آلی را در بر می‌گیرند و به صورت آромاتیک و غیرآروماتیک یافت می‌شوند. شیمی هتروسیکل‌های آромاتیک برگرفته از سه کشف مختلف است [۱]:

جadasازی چندین مشتق فوران از مواد گیاهی در سال ۱۷۸۰.  
کشف پیروول از طریق تقطیر خشک استخوان و شاخ در سال ۱۸۳۴.  
جadasازی پیکولین از قطران زغال سنگ در سال ۱۸۴۶.

#### ۱-۱-۲) اهمیت ترکیبات هتروسیکل طبیعی در زندگی: [۳، ۵]

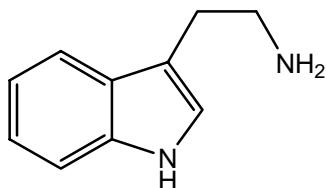
بسیاری از ترکیبات هتروسیکل توسط گیاهان و حیوانات بیوسنتز شده و از لحاظ زیست شناختی فعال‌اند. همچنین برخی از این ترکیبات برای ادامه حیات ضروری هستند. به عنوان مثال پیریمیدین‌های اوراسیل (۱)، تیمین (۲)، و سیتوزین (۳)، به دلیل آنکه اجزای اسیدهای نوکلئیک هستند به صورت مشتقات *N* استخلاف شده قندی (نوکلئوزیدها) در سطح وسیعی در طبیعت یافت می‌شوند.



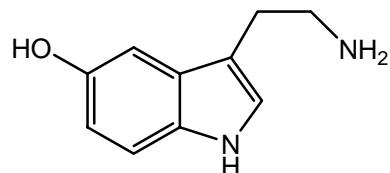


(۳)

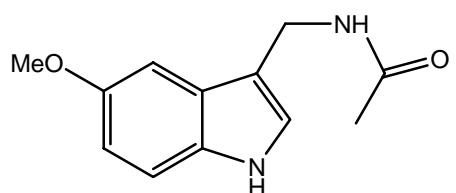
بسیاری از ساختارهای ایندولی از لحاظ زیست شناختی مهم هستند، مانند تریپتامین (۴)، که پیش ماده دو هورمون سرتونین (۵) و ملاتونین (۶)، می باشد.



(۴)

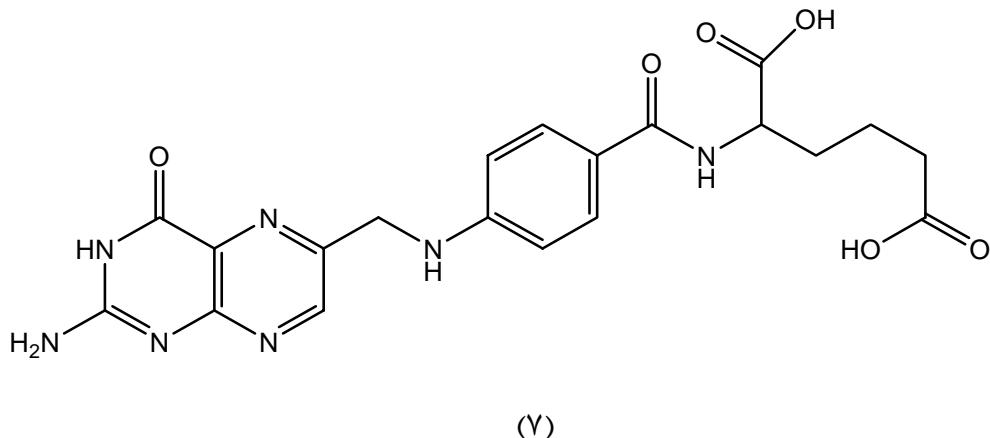


(۵)

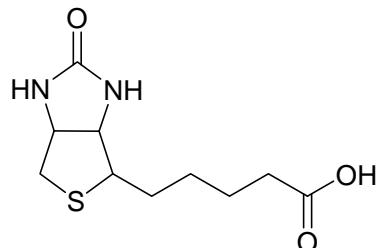


(۶)

اسید فولیک (۷)، که مشتق پتیریدین است، یک عامل رشد طبیعی می باشد که مورد نیاز تمام حیوانات است.

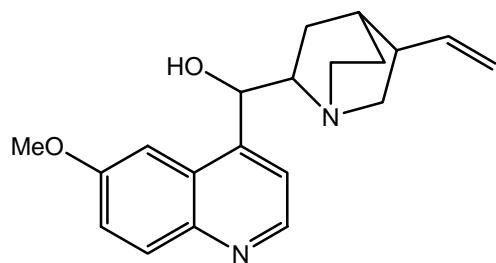


بیوتین (۸)، یک حلقه تراهیدروتیوفن دارد و مهمترین تیوفن طبیعی است، این ترکیب یک عامل مهم رشد است.



(۸)

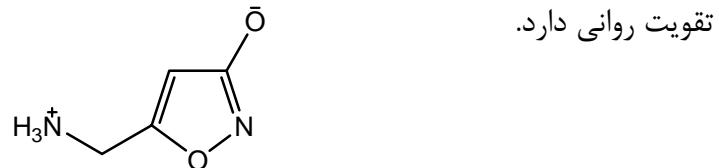
عامل ضد مalariaیای کینین<sup>۱</sup> (۹)، نیز از پوست درخت سینکونا<sup>۲</sup> استخراج شده است.



(۹)

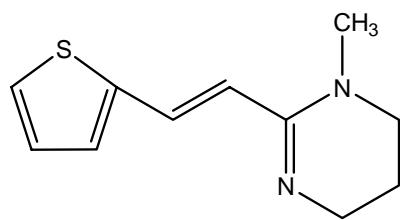
<sup>۱</sup>-Quinine  
<sup>۲</sup>-Cinchona

موسیمول (۱۰)، یک ایزوکسازول طبیعی است، که از قارچ آمانیتاموسکاریا<sup>۱</sup> مشتق شده و اثر



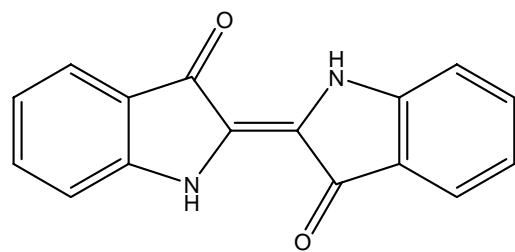
(۱۰)

پیرانتل (۱۱)، تیوفنی است، که به عنوان عامل ضدکرم استفاده می‌شود.



(۱۱)

از جمله رنگینه‌های دارای منشأ گیاهی، رنگینه آبی نیلی است (۱۲)، که از آن برای رنگ کردن لباس‌ها استفاده می‌شود.

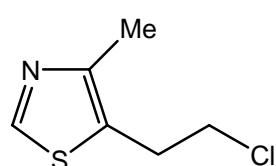


(۱۲)

### ۱-۱-۳) اهمیت ترکیبات هتروسیکل سنتزی:

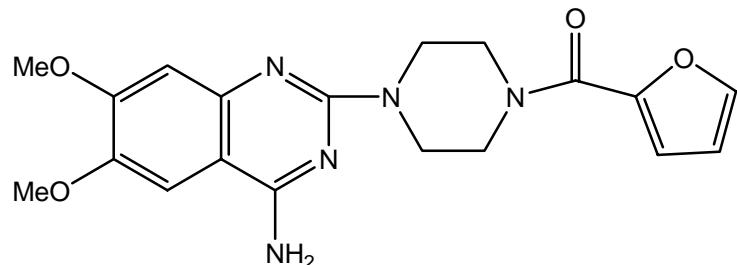
هتروسیکل‌های سنتزی دارای کاربردهای بسیار وسیع در زمینه‌های دارویی، کشاورزی، صنایع غذایی و ... می‌باشند. نمونه‌هایی از این ترکیبات عبارتند از:

کلومیتزائل (۱۳)، یک داروی ضد اضطراب، آرام بخش و خواب آور بوده و فعالیت دارویی این ترکیب مربوط به حضور گروه تیازول در ساختار آن می‌باشد [۶].



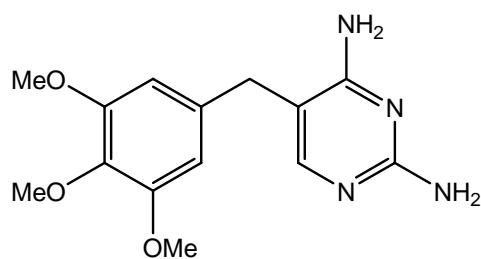
(۱۳)

داروی پرازوسین (۱۴)، ضد فشار خون بوده و در دسته کینازولین‌ها قرار دارد [۵].



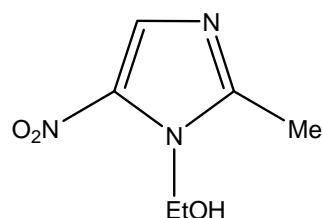
(۱۴)

عامل شیمی درمانی تریمتوپریم (۱۵)، دارای یک گروه تریمتوکسی بنزیل است [۶].



داروی مترونیدازول (۱۶)، که یک ترکیب نیتروایمیدازولی می‌باشد، در درمان عفونت‌های

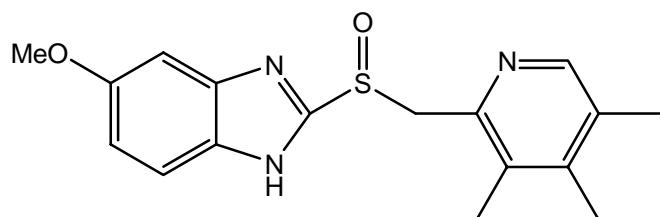
گوارشی استفاده می‌شود [۶].



(16)

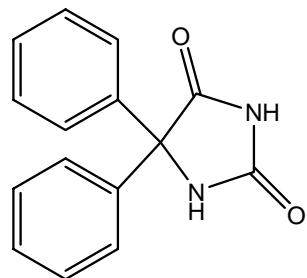
امپرازول (۱۷)، بنزوایمیدازولی است که در درمان زخم‌های معده و اثنی عشر استفاده می‌شود

[۶].



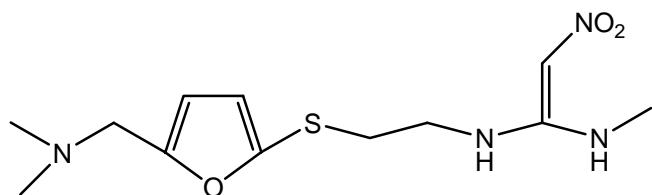
(17)

ترکیب فنیتوئین (۱۸)، داروی ضد ضرب می باشد که ساختار ایمیدازولیدین دارد [۶].



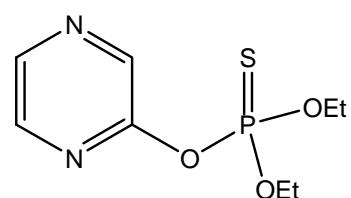
(۱۸)

رانیتیدین (۱۹)، در درمان بیماری‌های معده استفاده می‌شود [۵].



(۱۹)

حشره‌کش خاک تیونازین (۲۰)، نمونه‌ای از ساختارهای پیرازینی است [۵].

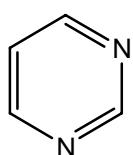


(۲۰)

## ۱-۱-۴) پیریمیدین‌ها: [۵]

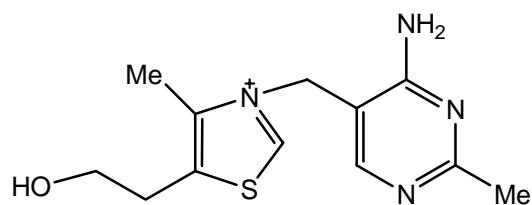
هتروسیکل‌های شش عضوی که دارای دو، سه و چهار اتم نیتروژن در حلقه هستند به طور سیستماتیک دی‌آزین‌ها، تری‌آزین‌ها و تترازین‌ها نامیده می‌شوند.

پیریمیدین‌ها (۲۱-۳، دی‌آزین‌ها) (۲۱)، مهم‌ترین عضو دی‌آزین‌ها می‌باشند. این ترکیبات مانند بنزن خصلت آромاتیکی دارند ولی انرژی رزونانس آن‌ها از بنزن کمتر است.



(۲۱)

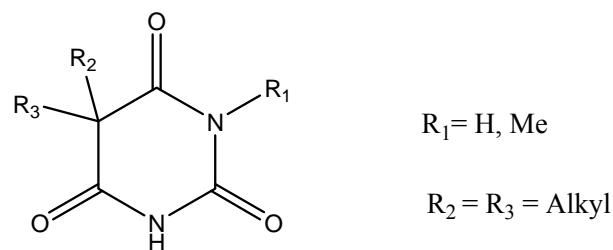
پیریمیدین‌ها برای اولین بار در سال ۱۸۸۹ میلادی توسط "گابریل" و "کولمن" شناسایی شده، این ترکیبات برای موجودات زنده بسیار مهم هستند. به عنوان مثال پورین‌ها، اوریک اسید و یک مخلوط ضد مalaria و ضد باکتری شامل حلقه پیریمیدینی هستند. در مورد اهمیت پیریمیدین‌ها در طبیعت تحقیقات زیادی صورت گرفته است. در این مورد می‌توان به ویتامین B<sub>1</sub>، اشاره نمود که اولین بار از سبوس برنج استخراج شد [۷].



(۲۲)

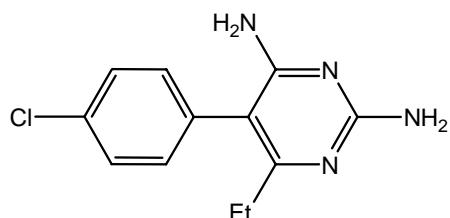
## ۱-۱-۵) کاربرد پیریمیدین‌ها:

باربیتورات‌ها (۲۳)، برای مدت طولانی، مهم ترین داروهای مسکن و خواب‌آور بوده‌اند. این ترکیبات ساختار پیریمیدینی دارند [۵].

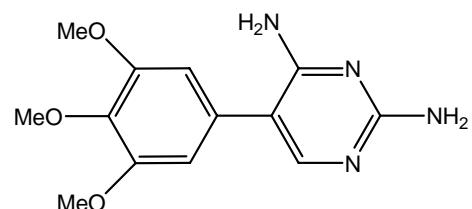


(۲۳)

پیریتامین (۲۴)، و تریمتوپریم (۲۵)، عوامل ضد مalaria هستند [۶].



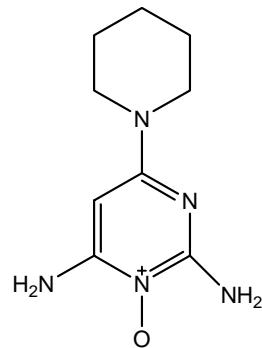
(۲۴)



(۲۵)

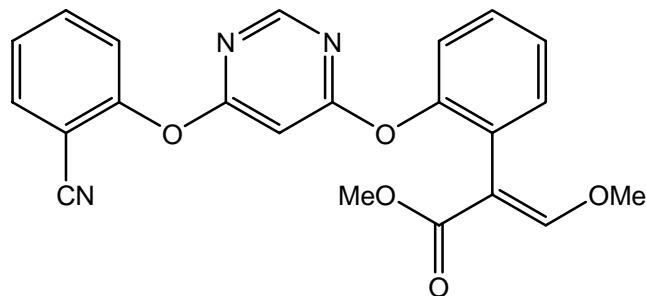
مینوکسیدیل (۲۶)، یک گشادکننده عروقی است که در درمان افزایش فشارخون استفاده می-

شود [۵].



(۲۶)

قارچکش بتامتوکسی اکریلات (۲۷)، از پیریمیدین‌هاست [۵].

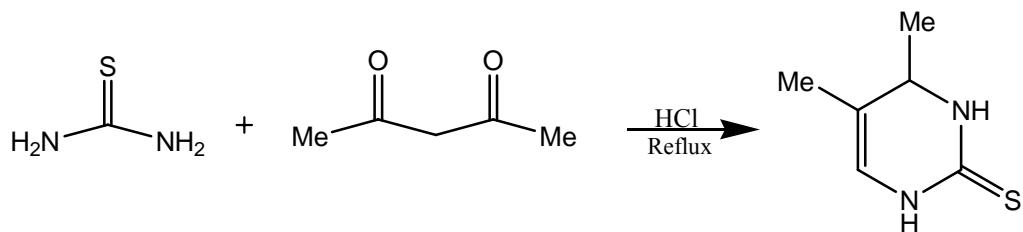


(۲۷)

#### ۱-۱-۶) سنتز پیریمیدین‌ها: [۵]

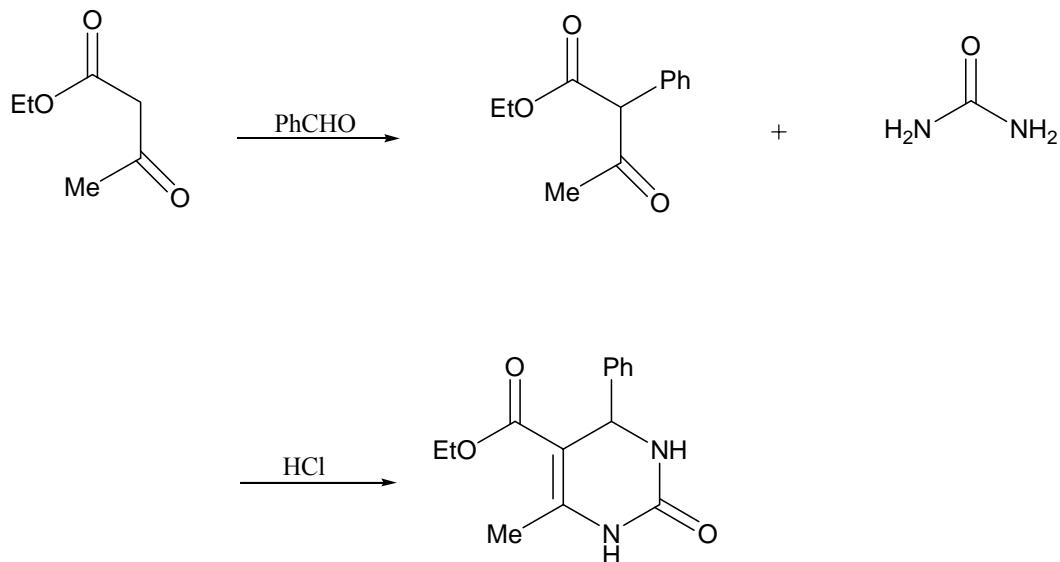
روشی که به طور معمول برای سنتز پیریمیدین‌ها به کار می‌رود، مستلزم ترکیب یک واکنشگر دارای واحد N-C-N با یک واکنشگر دارای واحد C-C-C است. هر دو نیتروژن واحد N-C-N هسته‌خواه و هر دو کربن موجود در دو طرف واحد به عنوان الکترون‌خواه عمل می‌کنند. اوره، تیوأوره و گوانیدین عموماً به عنوان واکنشگر N-C-N به کار بردۀ می‌شوند. و کتون‌های  $\alpha$ - $\beta$ -

غیراشباع یا مشتقات اسید نیز می‌توانند قطعه C-C-C را فراهم کنند. طرح (۱-۱)



طرح (۱-۱)

روشی که کاملاً با سنتز پیریمیدین‌ها مرتبط است، سنتز بیجینلی دی‌هیدروپیریمیدین‌ها می‌باشد طرح (۱-۲). این واکنش در نوع مرسوم خود شامل تراکم سه‌جزئی  $\beta$ -کتواستر، یک آلدئید آромاتیک و اوره در حضور هیدروژن کلرید به عنوان کاتالیزور است.



طرح (۱-۲)

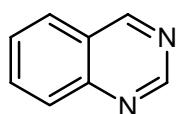
**۷-۱-۱) کینازولین‌ها:**

بیش از ۱۳۰ سال از سنتز نخستین مشتق کینازولین می‌گذرد [۸]، در این مدت کشف خواص متعدد کینازولین‌ها سبب توجه روز افزون به تهیه این ترکیبات شده است. بیشتر کینازولین‌های طبیعی از اجزای گیاهان جدا شده‌اند.

کاوش‌های زیادی که درباره خواص بیولوژیکی مشتقات کینازولینی انجام شده است، نشان می‌دهد این ترکیبات ضد مalaria [۹]، انگل کش [۱۰]، باکتری کش [۱۱]، باز دارنده سرطان [۱۲]، تعدیل کننده قند خون [۱۳]، تنظیم کننده ضربان قلب، ضد سل، ضد تشنج، خواب آور، ضد تب، ضد تشنج و ضد فشارخون [۱۴] هستند.

**۷-۱-۲) ساختار و واکنش پذیری کینازولین‌ها:**

کینازولین (۲۸) از جوش دو حلقه پیریمیدین و بنزن حاصل می‌شود. از این رو گاهی آن را ۵-بنزوپیریمیدین هم نامیده‌اند. این ترکیب دارای خصلت آروماتیکی می‌باشد. چنانچه یکی از حلقه‌ها احیاء شده باشد، به آن هیدروکینازولین گفته می‌شود.



(۲۸)

حلقه پیریمیدین در کینازولین‌ها متأثر از حضور حلقه بنزنی، واکنش‌پذیری متفاوتی از خود نشان می‌دهد به نحوی که دو اتم نیتروژن کینازولین دیگر هم ارز نیستند و در نتیجه واکنش‌های مختلف می‌توانند در موقعیت‌های مختلف این ترکیب انجام شود.